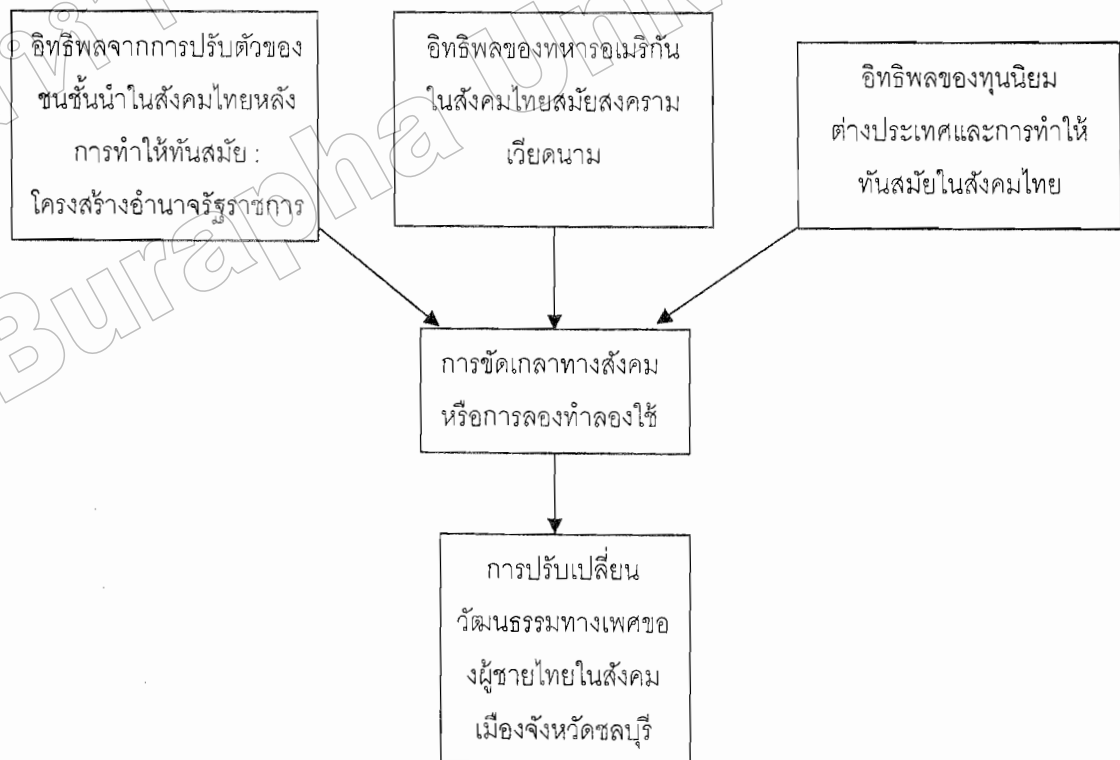

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง "วัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทยในสังคมเมืองจังหวัดชลบุรี ช่วงปี พ.ศ. 2501 – 2552" นี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะการทำให้ทันสมัยที่มีต่อวัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทยในสังคมเมืองจังหวัดชลบุรี 2) เพื่อศึกษาการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทยในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี 3) เพื่อรวบรวมความรู้เกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางเพศที่ชี้ให้เห็นถึงวัฒนธรรมทางเพศสมัยใหม่ของผู้ชายไทยในสังคมเมืองจังหวัดชลบุรี ทั้งนี้โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชื่อมโยงและตีความข้อมูลจากข้อมูลเอกสาร ข้อมูลการสังเกตการณ์ปรากฏการณ์ทางสังคม และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ซึ่งทำให้สามารถสร้างตัวแบบการวิเคราะห์การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทย ในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรีได้ ดังนี้

ภาพที่ 5 ตัวแบบการวิเคราะห์การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทยในสังคมเมืองจังหวัดชลบุรี

อย่างไรก็ตามในรายงานผลการศึกษาค้นคว้านี้ จะไม่ทำการสรุปผลข้อมูลในเชิงปริมาณ หรือสถิติเพื่อหาข้อป่งชี้ที่ตายตัว แต่จะนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ ถ่ายทอดเรื่องราวที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางเพศ ผ่านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเอกสาร ข้อมูลการสังเกตการณ์ปรากฏการณ์ทางสังคม และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ดังสรุปผลได้ต่อไปนี้

1. อิทธิพลของภาวะการทำให้ทันสมัยที่มีต่อวัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทยในสังคมเมืองจังหวัดชลบุรี

วัฒนธรรมทางเพศของสังคมไทยในอดีต คือ เรื่องเพศที่อยู่ภายใต้โครงสร้างระบบ คักตินาและแนวคิดเรื่องชายเป็นใหญ่ ที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศเพื่อการแบ่งแยกชนชั้นและการแบ่งแยกชาย-หญิง ทั้งยังมีค่านิยมในการประเพณีและการยอมรับพฤติกรรมทางเพศในเชิงอนุรักษนิยม ยึดติดกับบรรทัดฐานทางสังคมดั้งเดิม การสังสมเรียนรู้เรื่องเพศเป็นเรื่องที่เปิดโอกาสให้แก่ผู้ชายมากกว่าผู้หญิง อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่ ทศวรรษที่ 2500 เป็นต้นมา ภาวะการทำให้ทันสมัยมีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทยในสังคมเมืองจังหวัดชลบุรี ที่เด่นชัด 2 ประการ คือ 1) เพศพาณิชย์ในสังคมเมืองจังหวัดชลบุรี และ 2) การเรียนรู้พฤติกรรมทางเพศจากสื่อสมัยใหม่ และการแพร่หลายของอุปกรณ์ทางเพศ

1.1 เพศพาณิชย์ในสังคมเมืองจังหวัดชลบุรี

กว่าห้าทศวรรษที่ผ่านมา นับตั้งแต่ พ.ศ. 2500 จังหวัดชลบุรี ได้รับการกล่าวถึงในฐานะจังหวัดที่มีพัฒนาการอย่างรวดเร็วของความเป็นเมืองและความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ นโยบายของรัฐบาลหลายยุคหลายสมัย สนับสนุนและผลักดันให้จังหวัดชลบุรีได้รับการลงทุนเพื่อปรับเปลี่ยนโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริการสาธารณูปโภคอย่างกว้างขวาง ภายใต้กรอบนโยบายที่มาจากกระแสความคิดเรื่องการทำให้ทันสมัย ซึ่งมีผลทำให้วัตถุและเงินตราเข้ามามีบทบาทเหนือชีวิตของผู้คนในสังคมเพิ่มมากขึ้น การดำรงชีวิตจึงต้องขึ้นอยู่กับความสามารถในการจ่ายโดยใช้เงินเป็นปัจจัยหลัก ด้วยเหตุดังนี้ ลัทธิบริโภคนิยมและวัตถุนิยมจึงเข้ามาเป็นตัวกระตุ้นก่อให้เกิดความต้องการที่สูงขึ้นในเกือบทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเพื่อสนองตอบต่อร่างกายหรือจิตใจก็ตาม อาจกล่าวได้ว่า ทศนคติเช่นนี้มีบทบาทสำคัญต่อการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมทางเพศ โดยเฉพาะในมิติที่เกี่ยวกับความเชื่อ ค่านิยม และวิถีปฏิบัติ ตลอดจนส่งผลต่อการขยายตัวของธุรกิจทางเพศ และการค้าประเวณี หากพิจารณา ในช่วงทศวรรษของสงครามเวียดนาม ราว พ.ศ. 2508 - 2518 อุตสาหกรรมทางเพศในจังหวัดชลบุรี แพร่ขยายอย่างรวดเร็วทั้งในแง่ของขนาดและความหลากหลาย ชุมชนหลายชุมชนกลายเป็นแหล่งเสนอความบันเทิงและการพักผ่อนหย่อนใจใน

รูปแบบต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องทางเพศ ซึ่งต่อมากลายเป็นที่รู้จักในฐานะ 'สวรรค์ชั้นเจ็ด' หรือ 'สวรรค์สวาท' ที่หมายถึง การดื่มเหล้าเคล้านารีของเหล่าทหารอเมริกันและนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติก่อนที่จะขยายวงกว้างมาสู่ 'ชายนักเที่ยว' ชาวไทยด้วย โดยเฉพาะเมืองพัทยาถือว่ามีความเปลี่ยนแปลงสูง กล่าวคือ จากชุมชนชาวประมงเล็ก ๆ ริมหาดพัทยา ปรับโฉมมาเป็นเมืองท่องเที่ยวอันรุ่งเรือง เวียงอ่าวอันสงบร่มรื่นถูกพัฒนาให้ทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ส่งผลให้ร้านค้า ร้านอาหาร บาร์ และโรงแรมขยายตัวเติบโตอย่างรวดเร็ว หากพิจารณาจะพบว่าผลพวงอีกประการหนึ่งของการเจริญเติบโตทางด้านธุรกิจท่องเที่ยวและบริการ หลังจากการถอนฐานทัพของทหารอเมริกันออกไปจากประเทศไทย ก็คือรัฐบาลไทยได้มีการจัดทำแผนการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบทั้งในรูปของแผนแม่บทและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเฉพาะพื้นที่ สืบเนื่องต่อมาจนถึงนโยบายการเปลี่ยนสนามรบให้เป็นสนามการค้า ส่งผลให้การแข่งขันในเชิงธุรกิจท่องเที่ยวและบริการมีการลงทุนเพิ่มมากขึ้น กิจการโรงแรม รีสอร์ท และสถานบันเทิงเริงรมย์ ต่างปรับตัวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะบริษัทท่องเที่ยวส่วนหนึ่งได้จัด 'บริการพิเศษ' ที่มุ่งสนองความต้องการทางเพศให้แก่ลูกค้า ต่อมาการท่องเที่ยวประเภทนี้จึงกลายเป็นจุดขายสำคัญและเติบโตมากขึ้นด้วย

หากพิจารณาจากข้อมูลเอกสาร ข้อมูลการสังเกตการณ์ปรากฏการณ์ทางสังคม และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยผนวกกับการจัดแบ่งประเภทของธุรกิจบริการทางเพศ ตามที่กระทรวงสาธารณสุขได้จัดจำแนกไว้ สะท้อนให้เห็นได้ว่าเพศพาณิชย์ที่ปรากฏในสังคมเมืองจังหวัดชลบุรี มีรูปแบบที่หลากหลาย สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ 1) สถานบริการทางเพศแบบเปิดเผยหรือแบบเสนอขายบริการทางเพศโดยเฉพาะ และ 2) สถานบริการทางเพศแบบปิดหรือแบบเสนอขายบริการทางเพศแอบแฝง เช่น ร้านอาหารหรือสวนอาหาร บาร์และไนท์คลับ ค็อกเทล เลานจ์ นวดแผนไทยหรือนวดแผนโบราณ อาบอบนวด คาเฟ่ คาราโอเกะ โรงแรม เมมเบอร์คลับ สปา ซาวน่า และสถานออกกำลังกาย เป็นต้น ส่งผลให้การเข้าถึงสถานบริการธุรกิจทางเพศเป็นไปอย่างง่ายดายและหลากหลายขึ้น

1.2 การเรียนรู้พฤติกรรมทางเพศจากสื่อสมัยใหม่ และการแพร่หลายของอุปกรณ์ทางเพศ

เมื่อเรื่องเพศถูกทำให้เป็นเรื่องของการบริโภคภายใต้ความทันสมัย และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งสามารถรองรับหรือสนับสนุนจินตนาการทางเพศได้อย่างมีอิสระ ในขณะที่สังคมอยู่ในยุคของการทำให้ทุกสิ่งกลายเป็นสินค้า ดังนั้นจึงมีสินค้ามากมายที่ถูกผลิตขึ้นมาเพื่อตอบสนองความต้องการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ทั้งทางตรงและทางอ้อม อย่างไรก็ตาม

ในระบบการบริโภคนิยม ผู้บริโภคมีเสรีภาพในการเลือกบริโภคสินค้าใด ๆ ก็ได้ตามความพึงพอใจ และกำลังซื้อของตนเอง นอกจากนี้ ในสังคมทุนนิยมที่เต็มไปด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศและสื่อเพื่อความบันเทิงเจริญรุ่มทางเพศ สามารถหาได้โดยง่ายและรวดเร็ว โดยเฉพาะการสืบค้นผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือโทรศัพท์เคลื่อนที่ เพียงแค่ “คลิก” ก็สามารถเสพสื่อเหล่านั้นได้ กล่าวได้ว่า “โลกไซเบอร์” มีส่วนสำคัญในการให้ความรู้ ความบันเทิง และประสบการณ์ทางเพศที่ทรงอิทธิพลในสังคมปัจจุบันมาก สื่อทุกประเภทมีบทบาทสำคัญต่อการหล่อหลอมพฤติกรรมทางเพศของคนในสังคมให้เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ต่าง ๆ ภายใต้บริบทของความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ เทคโนโลยี และความทันสมัยของบ้านเมือง ทั้งนี้โดยมีสื่อเป็นช่องทางในการถ่ายทอดและเชื่อมโยงข้อมูล สำหรับสื่อที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้และการปรับเปลี่ยนความเชื่อ ค่านิยม และวิถีปฏิบัติทางเพศของผู้ชายไทยในสังคมเมืองจังหวัดชลบุรี ได้แก่ หนังสือและภาพยนตร์กระตุ้นเร้าอารมณ์ทางเพศ (หนังสือโป๊และหนังโป๊) เครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะเว็บไซต์ที่เกี่ยวกับเรื่องเพศในมิติต่าง ๆ รวมไปถึงวิทยุโทรทัศน์ซึ่งเป็นสื่อนิยมที่สามารถเข้าถึงผู้ชมได้อย่างหลากหลาย กว้างขวาง และรวดเร็ว

สำหรับการแพร่หลายของอุปกรณ์ทางเพศที่เกี่ยวข้องกับวิถีปฏิบัติทางเพศหรือการประกอบกิจกรรมนั้น มีการคิดค้นอุปกรณ์หรือสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ตอบสนองต่อความพึงพอใจของปัจเจกบุคคลในมิติของความหุนหันหรือสุนทรียะในทางเพศรส ที่แตกต่างกันหลากหลายมากขึ้น ดังนั้นจึงไม่แปลกอันใดที่จะพบว่า ในบริบทสังคมเมืองจังหวัดชลบุรีมีหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงการนำอุปกรณ์หรือสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ มาเป็นส่วนหนึ่งในปฏิบัติการทางเพศมากขึ้นด้วย เช่น การใช้ถุงยางอนามัยชนิดพิเศษที่สามารถสร้างความแปลกใหม่ในขณะมีเพศสัมพันธ์ การขายและสารเคมีกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ การสวมใส่เสื้อผ้าที่ยั่วยวนให้เกิดอารมณ์ทางเพศ รวมไปถึงอุปกรณ์หรือของเล่นทางเพศบางชนิด

2. การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทยในสังคมเมืองจังหวัดชลบุรี

การศึกษาค้นคว้านี้ ชี้ให้เห็นว่าในสังคมเมืองจังหวัดชลบุรี มีการปรับเปลี่ยน

วัฒนธรรมทางเพศไปสู่ความแตกต่างหลากหลาย กล่าวคือ จากอดีตที่ผู้ชายไทยในสังคมเมืองจังหวัดชลบุรีมีวัฒนธรรมทางเพศสอดคล้องกับวัฒนธรรมกระแสหลักของสังคม อันได้แก่ 1) เรื่องเพศที่อยู่ภายใต้โครงสร้างระบบศักดินาและแนวคิดเรื่องชายเป็นใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศเพื่อการแบ่งแยกชนชั้นและการแบ่งแยกชาย-หญิง 2) มีค่านิยมในการประเพณีและการยอมรับพฤติกรรมทางเพศในเชิงอนุรักษ์นิยม ยึดติดกับบรรทัดฐานทางสังคมดั้งเดิม และ 3) การสั่งสมเรียนรู้เรื่องเพศเป็นสิ่งที่เปิดโอกาสให้แก่ผู้ชายมากกว่าผู้หญิง ปรากฏว่าภายหลังยุคภาวะการทำ

ให้ทันสมัย หรือหลัง ปี พ.ศ. 2500 เป็นต้นมา ผู้ชายไทยในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี มีวัฒนธรรมทางเพศที่เป็นพลวัต แตกต่างหลากหลาย เลื่อนไหล คลื่นคลาไปจากสังคมในอดีต คือ มีความเชื่อในวัฒนธรรมทางเพศแบบวัฒนธรรมตะวันตก เกิดค่านิยมการประเินและการยอมรับพฤติกรรมทางเพศในเชิงเสรี และมีวิถีปฏิบัติทางเพศในรูปแบบที่ยืดหยุ่นกับบรรทัดฐานทางสังคมดั้งเดิม แต่ถึงกระนั้นก็ได้ละทิ้งขนบธรรมเนียมหรือจารีตเดิมที่ตึงเกินไปโดยสิ้นเชิง กล่าวคือ แม้สังคมเมือง จังหวัดชลบุรี จะได้รับการพัฒนาและมีความซับซ้อนมากขึ้น แต่บรรทัดฐานทางเพศที่สังคมและถ่ายทอดต่อ ๆ กันมาอย่างยาวนาน ยังคงสามารถครอบงำปัจเจกบุคคลมิให้รอดพ้นไปจากการขัดเกลาทางสังคมที่มีกรอบกำหนดทั้งแนวทางในการปฏิบัติและการประเมินค่าเรื่องเพศในมิติของความชอบธรรม ดังที่ได้ ในประเด็นนี้ดูราวกับว่าจะมีความขัดแย้งกันอยู่มากระหว่างอำนาจในตนของปัจเจกบุคคลภายใต้ความเจริญเติบโตของสังคมในบริบทความเป็นเมืองและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี กับอำนาจการครอบงำทางสังคมและขนบธรรมเนียมหรือจารีตเดิมที่มีอยู่

ในส่วนเรื่องเพศที่เป็นกระแสจารีต ผู้ชายไทยในสังคมเมืองจังหวัดชลบุรียังคงถูกขัดเกลาทางสังคมไม่แตกต่างไปจากชุมชนอื่นมากนัก เช่น เรื่องเพศยังคงถูกมองว่าเป็นเรื่องที่ควรปกปิด ควบคุม ผู้ชายมีอำนาจนำมากกว่าผู้หญิง และเพศหญิงควรจะได้รับ ความสนใจในการควบคุมดูแลมากกว่าผู้ชาย เป็นต้น อีกทั้งกรอบความคิดและแนวทางในการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศระหว่างชาย-หญิง มีความเหลื่อมซ้อนกัน เช่น ผู้ชายไม่ต้องเก็บงำความรู้สึกทางเพศ การสะสมประสบการณ์ทางเพศก่อนการแต่งงานของผู้ชายสามารถกระทำได้ อย่างไรก็ตาม ชายหนุ่มหญิงสาวไทยในปัจจุบัน มองเรื่องเพศอย่างเปิดกว้างมากขึ้น เช่น มองว่าความสัมพันธ์ทางเพศในคู่รัก แม้จะยังมีได้แต่งงานหรือสมรสกันอย่างเป็นทางการถือว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดา กล้าที่จะแสดงความรักความพอใจตลอดจนพูดคุยเรื่องเพศอย่างเปิดเผยมากขึ้น กล่าวได้ว่า ความทันสมัยและความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ได้มีบทบาทลดทอนความเข้มแข็งของเพศวิถีกระแสหลักหรือกระแสจารีตลงไปได้มาก ความรู้และข้อมูลเรื่องเพศสามารถส่งผ่าน เผยแพร่ และเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายผ่านสื่อสมัยใหม่ ส่งผลทำให้ทัศนคติที่มีต่อเรื่องเพศเปลี่ยนแปลงไป เช่น เรื่องเพศเป็นเรื่องที่สามารถส่งสมเรียนรู้ได้ การแสวงหาประสบการณ์ทางเพศสามารถกระทำได้โดยไม่ต้องปิดบังซ่อนเร้น เนื้อตัวร่างกายของผู้หญิงสามารถเปิดเผยเพื่อสร้างเสน่ห์อันยาวนานในทางกามารมณ์ได้ เป็นต้น

3. ความรู้เกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางเพศที่ชี้ให้เห็นถึงวัฒนธรรมทางเพศสมัยใหม่ของผู้ชายไทยในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี

จากการศึกษาค้นคว้านี้ สามารถรวบรวมความรู้เกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางเพศที่

ชี้ให้เห็นถึงวัฒนธรรมทางเพศสมัยใหม่ของผู้ชายไทยในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี ซึ่งมีลักษณะเป็น พลวัต แตกต่างหลากหลาย เลื่อนไหล คลื่นคลายไปจากสังคมในอดีต ดังสรุปได้เป็น 3 มิติ ต่อไปนี้

3.1 มิติที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ พบว่า มีความเชื่อในวัฒนธรรมทางเพศแบบวัฒนธรรม ตะวันตก เช่น ความเชื่อเรื่องการทำให้เรื่องเพศกลายเป็นสินค้า ซึ่งส่งผลทำให้ธุรกิจเพศพาณิชย์ เฟื่องฟูและแพร่กระจายในสังคมมากขึ้น รวมไปถึงการซื้อ/ขายอุปกรณ์ที่ช่วยเพิ่มความสุหรือ ความหฤหรรษ์ทางเพศแบบต่าง ๆ ด้วย นอกจากนี้ ยังปรากฏความเชื่อด้วยว่า การแสวงหา ประสบการณ์ทางเพศเป็นเรื่องที่สังคม เรียนรู้ และสามารถกระทำได้ ไม่จำเป็นต้องปิดบังซ่อนเร้น เป็นต้น

3.2 มิติที่เกี่ยวข้องกับค่านิยม พบว่า เกิดค่านิยมการประเมิณและการยอมรับ พฤติกรรมทางเพศในเชิงเสรี เช่น ค่านิยมเรื่องการอยู่ก่อนแต่ง ค่านิยมเรื่องการเที่ยวสถานบันเทิง ยามราตรี ค่านิยมเรื่องคู่ความสัมพันธ์แบบยืดหยุ่น หรือการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ยึดติดกับคู่ ความสัมพันธ์แบบถาวร สามารถมีอีกหรือมีเพศสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ทั้งแบบซื้อและไม่ซื้อบริการ ค่านิยมเรื่องผู้ชายควรเก่งและเชี่ยวชาญในเรื่องเพศ ค่านิยมเรื่องลีลาท่าทางในการมีเพศสัมพันธ์ที่ ช่วยให้เกิดความหฤหรรษ์หรือความตื่นเต้น ไม่จำเจ น่าเบื่อ ค่านิยมเรื่องการเรียนรู้เรื่องเพศผ่านสื่อ ที่หลากหลายและค่านิยมเรื่องการแต่งกายที่เปิดเผยเนื้อตัวร่างกายเพื่อความสวยงามและการสร้าง แรงดึงดูดในเชิงเพศพิศวาส เป็นต้น

3.3 มิติที่เกี่ยวข้องกับวิถีปฏิบัติทางเพศ พบว่า มีวิถีปฏิบัติทางเพศในรูปแบบที่ ยืดหยุ่นกับบรรทัดฐานทางสังคมดั้งเดิม เช่น การยอมรับในสถานะและบทบาทของผู้หญิงมากขึ้น ผู้ชายพึ่งพาผู้หญิงมากขึ้นทั้งในมิติครัวเรือนและเศรษฐกิจ อำนาจในการเลือกคู่ครองอยู่ที่การ ตัดสินใจของหนุ่มสาวหรือคู่ความสัมพันธ์นั้น มีการแสวงหาความสุขหรือความหฤหรรษ์ทางเพศ ผ่านสื่อต่าง ๆ เทคนิคหรือลีลาในการมีเพศสัมพันธ์สามารถเลียนแบบได้จากสื่อกระตุ้นเร้าอารมณ์ ทางเพศ การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง เป็นเรื่องธรรมชาติ สามารถกระทำได้ ไม่ใช่เรื่องน่าอับอาย หรือผิดบาป เป็นต้น

อภิปรายผล

วัฒนธรรม คือ สิ่งที่มีมนุษย์ประกอบสร้างและให้ความหมายร่วมกันอย่างสัมพันธ์กับวิถี การดำเนินชีวิต ซึ่งมีทั้งสิ่งที่เป็นวัตถุสามารถจับต้องได้และสิ่งที่เป็นนามธรรม วัฒนธรรมสามารถ เรียนรู้ ถ่ายทอด หรือเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งยังอาจกลายมาเป็นมาตรฐานของสังคมที่มีอิทธิพลต่อการ กำหนดครองของชีวิตด้วย ดังนั้น วัฒนธรรมจึงมีความสำคัญในฐานะกรอบ เกณฑ์ แห่งวิถี

ปฏิบัติและการจัดระเบียบของผู้คนในสังคมให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างเหมาะสมและเป็นปกติสุข เป็นที่น่าสังเกตว่า บทบาทของวัฒนธรรมและการเรียนรู้มีส่วนช่วยก่อรูปของพฤติกรรมและทัศนคติทางเพศขึ้นได้ แต่ถึงกระนั้นวัฒนธรรมก็สามารถเป็นได้ทั้งตัวเสริมและตัวยับยั้งการแสดงออกทางเพศ แม้ว่าวัฒนธรรมจะถูกเชื่อว่าเป็นตัวสร้างรูปแบบการแสดงออกทางเพศและขนบธรรมเนียมทางเพศก็ตาม

กล่าวได้ว่า ความเชื่อ ค่านิยม และวิถีปฏิบัติทางเพศของบุคคล เป็นผลผลิตทางสังคม เช่นเดียวกับความเชื่อ ค่านิยม และวิถีปฏิบัติในมิติอื่น ๆ ทั้งนี้โดยจะแฝงอยู่ในวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม หรือประเพณีต่าง ๆ วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ แม้จะดูเหมือนว่าเป็นเรื่องที่ปัจเจกบุคคลสามารถคิดและแสดงออกได้อย่างมีอิสระ แต่ในความเป็นจริงแล้วมิได้เป็นเช่นนั้น ทั้งนี้เพราะเรื่องทางเพศเป็นเรื่องที่แฝงอยู่ในเกือบทุกหนทุกแห่ง ไม่จำกัดขอบเขตอยู่เฉพาะพื้นที่ส่วนบุคคล อีกทั้งยังมีความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลง ไปตามกระแสสังคมที่ไม่หยุดนิ่ง วัฒนธรรมทางเพศนั้นมักถูกคิดเชื่อมโยงเข้ากับวิถีการดำรงชีวิตโดยสัมพันธ์กับมิติต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เช่น เนื้อตัวร่างกาย ตัวตนบทบาท คู่ความสัมพันธ์ รสนิยม รวมไปถึงพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศ หากพิจารณา สังคมไทยนั้นมีความคิด ความเชื่อ ค่านิยม และวิถีปฏิบัติทางเพศภายใต้เพศสภาพที่แตกต่างกัน ส่วนใหญ่ผู้ชายมักจะมีอำนาจเหนือผู้หญิง ตามแนวคิด 'ชายเป็นใหญ่' ที่หยั่งรากลึกอยู่ในสังคมไทยมาเนิ่นนาน ตั้งแต่ยุคระบบศักดินาจนมาถึงยุคประชาธิปไตยที่มุ่งเน้นความทันสมัยและความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ดังนั้น จึงไม่ใช่เรื่องแปลกอันใดที่สังคมไทยในปัจจุบัน ซึ่งหมายรวมถึงในสังคมจังหวัดชลบุรีด้วย จะยังคงหลงเหลือร่องรอยความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนวิถีปฏิบัติต่าง ๆ ตามแนวจารีตประเพณีกระแสหลัก ที่เน้นความเป็นอนุรักษ์นิยม แม้บริบททางสังคมจะเปลี่ยนแปลงไปสู่ยุคที่มีความเจริญก้าวหน้ามากแล้วก็ตาม เช่น ผู้หญิงที่ดีคือผู้หญิงรักนวลสงวนตัว ไม่ควรอยากได้ใคร่รู้เกี่ยวกับเรื่องทางเพศ การแต่งงานต้องอยู่ภายใต้ระบบผัวเดียวเมียเดียว ชายชาติตรีคือผู้ชายที่เข้มแข็งอดทน มีความสามารถในทางเพศ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากเรื่องเพศเป็นเรื่องที่มีความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงได้อยู่เสมอภายใต้บริบทของสังคมและยุคสมัย กอปรกับเรื่องเพศมิใช่เรื่องที่เกี่ยวข้องกับร่างกายภายใต้ระบบชีวกลไกตามธรรมชาติเท่านั้น หากแต่ยังสัมพันธ์เชื่อมโยงกับปัจจัยอื่น ๆ ที่เป็นผลมาจากการประกอบสร้างทางสังคม เรื่องเพศจึงมีความแตกต่างหลากหลาย ส่งผลให้เกิดกระบวนการ 'เฝ้าระวัง' โดยรัฐและสังคม เพื่อควบคุมเรื่องเพศให้อยู่ในกรอบจารีตหรือกระแสหลักที่เน้นความถูกต้อง เหมาะสม และดีงาม ดังนั้น หากบุคคลใด 'คิดต่าง' ผาฝืนธรรมเนียมปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการแสดงอัตลักษณ์หรือเพศวิถี รัฐและสังคมอาจใช้อำนาจ พิพากษา ตัดสิน และลงโทษ หรือแสดงอาการไม่ให้การยอมรับ ตีตราว่าเป็นผู้ที่

มีความผิดปกติ ไม่ควรเอาแบบอย่าง และอาจถูกเบียดขับให้ออกจากสังคมได้

หากพิจารณา พฤติกรรมทางเพศที่บุคคลแสดงออกนี้ บ้างก็สอดคล้องเป็นไปตาม ความคาดหวังของสังคม บ้างก็ขัดแย้งไม่เป็นไปตามกรอบที่สังคมกำหนด กล่าวคือ มีพฤติกรรมที่ ผิดไปจากการยอมรับของสังคมหรือเป็นพฤติกรรมที่คนส่วนใหญ่ไม่ประพฤติปฏิบัติ ซึ่งสามารถ แสดงออกได้หลายรูปแบบ โดยทั่วไปมักพบในผู้ชายมากกว่าผู้หญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ชาย สามารถแสดงออกถึงความสนใจและพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องเพศได้อย่างมีอิสระมากกว่า อย่างไรก็ตาม การมีพฤติกรรมที่แปลกแยกแตกต่าง ก็มีใช้ว่าบุคคลนั้นจะเป็นผู้ที่มีความผิดปกติ ในทางเพศที่เป็นอันตรายต่อทั้งตัวเองและผู้อื่นเสมอไป ยิ่งโดยเฉพาะในปัจจุบัน ปรากฏว่ามีกลุ่มที่ มีความหลากหลายทางเพศมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

สำหรับในประเด็นเพศวิถี (Sexuality) ซึ่งมีความหมายรวมถึง ค่านิยม บรรทัดฐานและ ระบบวิถีคิด วิถีปฏิบัติที่เกี่ยวกับความปรารถนาและการแสดงออกทางเพศ ดูเหมือนว่าจะมีความ ละเอียดย้อนมาก หากพิจารณาโดยสัมพันธ์กับเรื่องเพศในมิติบทบาทเพศหรือเพศภาวะ (Gender) ด้วย กล่าวคือ เรื่องเพศไม่ใช่เป็นเพียงเรื่องส่วนตัวแต่ยังสัมพันธ์อย่างมีพลวัตกับระบบคุณค่าทาง วัฒนธรรมที่สถาบันทางสังคมต่าง ๆ กำหนดกรอบและกฎเกณฑ์ให้ยึดถือและปฏิบัติด้วย

เป็นที่น่าสังเกตว่า แม้จังหวัดชลบุรีจะได้รับการพัฒนาตามแนวคิดการทำให้ทันสมัยและ ความเป็นเมือง ที่มุ่งเน้นให้สังคมมีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ตลอดจนวัตถุ สิ่งของที่สามารถสร้างความสะดวกสบายในชีวิตประจำวันให้แก่ผู้คนได้มากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันก็ ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ระหว่างชนบทและเมือง ยิ่งเมื่อรัฐมุ่งพัฒนาเฉพาะ เขตอุตสาหกรรมในเมือง โดยละเลยภาคเกษตรกรรมในชนบท ประกอบกับระบบนิเวศน์ในชนบท ถูกทำลายเป็นลำดับ เนื่องจากการนำทรัพยากรธรรมชาติไปป้อนโรงงานอุตสาหกรรม ความแห้ง แ้งในชนบทจึงเพิ่มขึ้นคู่ขนานกับความยากจนของเกษตรกรส่งผลให้แรงงานจากชนบทต้องย้าย ถิ่นเข้าไปหาแสวงหาอาชีพใหม่ในเมือง ต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงในชีวิตหลายประการ ชั่วร้ายบางคนต้องประสบปัญหาทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการดำรงชีวิตจนยากที่จะหาทางออก อีกทั้งค่านิยมยุคใหม่ที่เห็นเงินเป็นพระเจ้า สนับสนุนให้มีการบริโภคอย่างไร้ขีดจำกัด ส่งผลให้ ประชาชนส่วนหนึ่งผันตัวเองไปสู่กระบวนการค้าประเวณี หรือธุรกิจที่เกี่ยวกับเรื่องเพศในมิติต่าง ๆ เนื่องจากได้ค่าตอบแทนสูง จังหวัดชลบุรีซึ่งมีชื่อเสียงเกี่ยวกับแหล่งบันเทิงเรีงรมย์หรือธุรกิจทาง เพศอยู่แล้วนับตั้งแต่ในสมัยสงครามเวียดนาม จึงยิ่งขยายตัวเติบโตมากขึ้นทั้งในด้านปริมาณและ หลากหลายที่สนองตอบต่อความต้องการของ 'นักเที่ยว' ทั้งชาวไทยเองและชาวต่างชาติ ดังนั้น จึงอาจปฏิเสธได้ยากว่า วัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทยในบริบทสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี

ไม่เกี่ยวข้องกับสัมพันธกับการเปลี่ยนแปลง และเลื่อนไหลทางวัฒนธรรมตามกระแสโลกาภิวัตน์ ประกอบกับสังคมไทยเป็นสังคมที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องเพศในลักษณะที่เป็นมาตรฐานเชิงซ้อน อันอาจเป็นปัจจัยทางสังคมที่สำคัญในการอบรมบ่มเพาะและตอกย้ำให้ผู้ชายไทยสมัยใหม่ ยังมีวัฒนธรรมทางเพศที่เลื่อนไหลและอิสระ สามารถแสวงหาความสำราญเกี่ยวกับเรื่องเพศได้อย่างหลากหลายและเปิดเผยมากขึ้น เช่น การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส การมีเพศสัมพันธ์นอกเหนือการสมรส การมีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน การมีเพศสัมพันธ์หมู่ การมีเพศสัมพันธ์ในขณะที่มีผู้อื่นดูอยู่หรือการดูผู้อื่นมีเพศสัมพันธ์กัน การใช้ยาหรือสารกระตุ้นในการมีเพศสัมพันธ์ รวมไปถึงการใช้ลัทธิทางกามการมีเพศสัมพันธ์ที่ซึมซับรับรู้มาจากสื่อกระตุ้นเร้าอารมณ์ทางเพศต่าง ๆ ฯลฯ โดยอาจส่งผลกระทบเป็นตัวเร่งให้เกิดค่านิยมการสำส่อนทางเพศที่แพร่หลายกระจายกว้างมากขึ้นได้ อย่างไรก็ตามเรื่องเพศในมิติต่าง ๆ ที่เป็นปรากฏการณ์ทางสังคม และถือเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมทางเพศสมัยใหม่นี้ ก็มีใช้ว่าจะก่อรูปขึ้นได้โดยง่าย แม้สังคมเมืองจังหวัดชลบุรีจะเป็นสังคมที่มีโครงสร้างเอื้อและพร้อมจะเปิดกว้างรับวัฒนธรรมใหม่ ๆ ก็ตาม ดังจะเห็นได้ว่า พฤติกรรมบางอย่างที่จัดอยู่ในวัฒนธรรมสมัยใหม่ เช่น การมีเพศสัมพันธ์หมู่ การมีเพศสัมพันธ์ในที่เปิดเผย ก็เป็นเพียงการยอมรับหรือระบือนิยมเฉพาะกลุ่มเท่านั้น ไม่สามารถทำลายวัฒนธรรมกระแสหลักหรือกระแสจารีตที่ถูกจัดว่าสิ่งที่ดีงามเหมาะสมควรไปได้

จากที่กล่าวมา สะท้อนให้เห็นว่าวัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทยในบริบทสังคมเมืองจังหวัดชลบุรีมีความแตกต่างหลากหลายและเลื่อนไหล อย่างไรก็ตาม กรอบความคิดและแนวทางในการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ยังคงมีความเหลื่อมซ้อนกันอยู่ระหว่างผู้ชายและผู้หญิง แม้กระแสแนวคิดเรื่องชายเป็นใหญ่จะลดพลังอำนาจลงในหลายมิติ อย่างไรก็ตาม ความทันสมัยและความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ประกอบกับความเติบโตทางเศรษฐกิจของชุมชนเมืองชลบุรี มีส่วนสร้างกระแสเพศวิถีที่แตกต่างจากขนบธรรมเนียมและจารีตเดิม จินตนาการทางเพศของทั้งผู้ชายและผู้หญิงในบริบทสังคมเมืองค่อนข้างมีอิสระมากกว่าในอดีต หนุ่มสาวในปัจจุบัน กล้าที่จะแสดงความรัก ความพึงพอใจ และพฤติกรรมทางเพศที่ตนชื่นชอบหรือปรารถนาได้อย่างเปิดเผยมากขึ้น ทักษะความรู้เรื่องสุขภาวะทางเพศและเพศศึกษาสามารถเข้าถึงและเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย ง่ายดาย และรวดเร็ว โดยผ่านสื่อรูปแบบต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม วัฒนธรรมทางเพศในบริบทสังคมเมืองนี้ ยังคงถูกจับตามองหรือไม่สามารถหลีกพ้นไปจากพลังอำนาจของกระแสสังคมแนวจารีตที่ให้คุณค่าเรื่องเพศในมิติความชอบธรรม ดีงาม และถูกต้องได้

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง "วัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทยในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี ช่วงปี พ.ศ. 2501 – 2552" นี้ ใช้การวิเคราะห์เชื่อมโยงและตีความข้อมูลอย่างบูรณาการ จากข้อมูลเอกสาร ข้อมูลการสังเกตการณ์ปรากฏการณ์ทางสังคม และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ก่อนที่จะนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ ซึ่งอาจไม่สามารถให้ภาพที่ชัดเจนหรือใช้เป็นหลักฐานยืนยันบ่งชี้ในเชิงสถิติ ที่สามารถแทนความจริงของสังคมได้ทั้งหมด แต่เนื่องจากผู้ศึกษาค้นคว้ามีแนวความคิดว่า เรื่องเพศในสังคมไทยเป็นเรื่องที่แฝงเร้นอยู่ในชีวิตประจำวัน และเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตซึ่งมีความเลื่อนไหล หลากหลาย และเชื่อมโยงกับบริบทอื่น ๆ จึงไม่เห็นความจำเป็นว่าจะต้องศึกษาเพื่อหาความแน่นอน ชัดเจน หรือลักษณะที่ตายตัวของเรื่องเพศในมิติต่าง ๆ

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าเกิดประโยชน์และสามารถขยายผลไปสู่การทำความเข้าใจวัฒนธรรมทางเพศในบริบทสังคมไทยมากขึ้น ผู้ศึกษาค้นคว้าขอเสนอแนะข้อคิดเห็นเพิ่มเติมไว้ดังนี้

วิธีการศึกษาค้นคว้า ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางเพศโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสหวิทยาการ ที่นำข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพ มาประกอบการวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างละเอียดลึกซึ้ง รวมไปถึงการใช้แหล่งข้อมูลที่หลากหลายและมากพอเพื่อจะทำให้ข้อค้นพบชัดเจน ถูกต้องยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า เนื่องจากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นการศึกษาภายใต้บริบทพื้นที่และข้อมูลที่จำกัด ดังนั้น จึงควรมีการเพิ่มปริมาณข้อมูล ความหลากหลายของข้อมูล หรือขยายพื้นที่ศึกษาให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อความเข้าใจที่ลึกซึ้ง ถูกต้อง เพียงตรงมากยิ่งขึ้น อีกทั้งหากมีการศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางเพศภายใต้บริบทพื้นที่และตัวอย่างประชากรอื่น ๆ ก็อาจทำให้เข้าใจวัฒนธรรมทางเพศในบริบทสังคมไทยกว้างขวางและหลากหลายมากขึ้นด้วย

การนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้ แม้การศึกษาค้นคว้านี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทยในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี ที่ไม่เน้นการรายงานผลเชิงสถิติเพื่อการยืนยันและบ่งชี้ข้อค้นพบที่แน่นอนตายตัวเกี่ยวกับเรื่องเพศในมิติต่าง ๆ แต่อย่างไรก็ตาม รายงานผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากข้อมูลเอกสาร ข้อมูลการสังเกตการณ์ปรากฏการณ์ทางสังคม และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ในฐานะ 'คนใน' ที่อาศัยและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี น่าสามารถช่วยทำให้เข้าใจความเชื่อ ค่านิยม และวิถีปฏิบัติทางเพศที่เป็นส่วน

หนึ่งของวัฒนธรรมทางเพศสมัยใหม่ได้ ดังนี้ หากนักบริหารงานภาครัฐหรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับ การกำหนดนโยบาย และการจัดการองค์ความรู้ หรือกิจการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศในมิติ วัฒนธรรม สามารถนำผลการศึกษาค้นคว้าหรือข้อมูลบางประการในการศึกษาค้นคว้านี้ไป ประกอบการคิดและตัดสินใจ หรือปรับประยุกต์ใช้ในงานหรือกิจการที่ดำเนินการอยู่ ก็จะเป็น ประโยชน์แก่ผู้นำไปใช้และสังคมที่ได้รับผลจากงานและกิจการที่ดำเนินอยู่นั้นไม่มากนัก

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University